

Број/Број: 03/1-50-14-7-6/11
Сарајево/Sarajevo, 18. 10. 2011.

**PREDMET: Informacija i prijedlog zaključaka s održane radionice o temi:
„Zakonodavni okvir, nadležnosti i planovi institucija BiH iz područja
obrane i sigurnosti“**

Sukladno Orijentacijskom radnom planu za 2011. godinu, u organizaciji Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH (u daljnjem tekstu: ZP), u Tesliću je 19. i 20. rujna 2011. godine održana radionica o temi: **„Zakonodavni okvir, nadležnosti i planovi institucija BiH iz područja obrane i sigurnosti“**. Potporu u organizaciji radionice dali su Misija OESS-a u BiH, Stožer NATO-a u Sarajevu i USAID - Program podrške parlamentima.

Iz ZP-a i PSBiH u radu radionice sudjelovali su: Dušanka Majkić – predsjedateljica, Borjana Krišto – prva zamjenica predsjedateljice, Šefik Džaferović – drugi zamjenik predsjedateljice, Staša Košarac, Borislav Bojić, Nermina Zaimović-Uzunović, Božo Ljubić, Krunoslav Vrdoljak i Mehmed Bradarić – članovi ZP-a, Boško Šiljegović – parlamentarni vojni povjerenik, Željko Grubešić – stručni savjetnik i Jovica Katić – stručni suradnik.

Iz sektora obrane i sigurnosti radionici su bili nazočni sljedeći predstavnici:

- Ministarstvo obrane BiH, na čelu s ministrom Selmom Cikotićem,
- Zajednički stožer OSBiH, na čelu s general-pukovnikom Miladinom Milojčićem,
- Ministarstvo sigurnosti BiH, na čelu sa zamjenikom ministra Mijom Krešićem,
- Državna agencija za istrage i zaštitu – SIPA, na čelu ravnateljem Mirkom Lujićem,
- Granična policija BiH, na čelu s ravnateljem Vinkom Dumančićem,
- Služba za poslove sa strancima BiH, na čelu s ravnateljem Draganom Mektićem,
- Sektor za zaštitu tajnih podataka Ministarstva sigurnosti BiH, na čelu s pomoćnikom ministra Matom Miletićem,
- Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH, na čelu s ravnateljem Himzom Selimovićem,
- Agencija za policijsku potporu, na čelu s ravnateljem Rahmijom Hodžićem,
- Agencija za forenzična ispitivanja i vještačenja, na čelu s ravnateljicom Ljiljanom Trišić,
- Agencija za školovanje i stručno usavršavanje, na čelu s ravnateljem Brankom Vukojom,

- Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, na čelu s pomoćnikom ministra Dragišom Mekićem,
- Povjerenstvo za deminiranje BiH, na čelu s predsjedateljem Mustafom Pašalićem,
- Centar za deminiranje - BHMACH, na čelu s ravnateljem Dušanom Gavranom,
- Povjerenstvo za sigurnost Zastupničkog doma Parlamenta Federacije i Povjerenstvo za sigurnost Narodne skupštine Republike Srpske.

Radionici su bili nazočni i predstavnici međunarodnih organizacija u BiH:

- Misije OEES-a u BiH, na čelu s voditeljem Misije Fletcherom Burtonom i direktorom Odjela za sigurnosnu suradnju Viktorom von Wilckenom,
- Zapovjedništvo EUFOR-a, na čelu s generalom Bernhardom Bairom,
- Zapovjedništva NATO-a u Sarajevu,
- USAID-a – Program za jačanje parlamenata,
- Ureda UNDP-a Sarajevu i
- EUPM-a.

Nakon uvodnog izlaganja Dušanke Majkić, predsjedateljice ZP-a, u kojem je naglasila ciljeve održavanja radionice, sudionicima radionice obratio se Fletcher Burton, voditelj Misije OEES-a u BiH.

Rad radionice odvijao se prema utvrđenom programu, a cjelovite prezentacije izložene tijekom radionice dostavljene su u elektroničkom obliku u prilogu ove Informacije.

19. rujna 2011.

Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost BiH (ZP)

Željko Grubešić, stručni savjetnik u ZP-u, predstavio je zakonski okvir, rad, programe aktivnosti i plan rada Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH u 2011. godini.

Ured parlamentarnog vojnog povjerenika BiH

Boško Šiljegović, parlamentarni vojni povjerenik BiH, predstavio je zakonski okvir, plan rada i aktivnosti Ureda do kraja 2011. godine.

Ministarstvo obrane BiH

Selmo Cikotić, ministar obrane BiH, u svome je izlaganju posebice istaknuo:

- odnose Parlamentarne skupštine BiH i Ministarstva obrane BiH (u daljnjem tekstu: MOBiH),

- prijedeni put – reformski proces i međunarodne aktivnosti,
- primarne ciljeve na području obrane,
- prioritetne aktivnosti na području obrane i
- planirane zadatke.

Kada je u pitanju rješavanje pitanja pokretne vojne imovine, naglasio je da su realizirane sljedeće aktivnosti:

- povjerenstvo MOBiH i Oružanih snaga BiH (u daljem tekstu: OSBiH) obavilo je popis sredstava koja će i dalje služiti za potrebe obrane (oko 70.000 stavki),
- entitetskim vladama dostavljeni su popisi višaka ostale pokretne imovine (ožujak 2010. godine),
- u „Službenom glasniku BiH”, broj 36/10, objavljeni su popisi ostale pokretne imovine koja se vraća entitetima,
- određen je rok za primopredaju višaka ostale pokretne imovine: 31. 10. 2011. godine,
- Vlada Republike Srpske izradila je dinamiku preuzimanja pokretne imovine, sukladno kojoj je dosad preuzela oko 25% pokretne imovine,
- Vlada Federacije BiH još uvijek nije započela proces preuzimanja pokretne imovine i pored više požurnica MOBiH.

Posebice je istaknuo način i trenutačni status rješavanja višaka naoružanja i streljiva OSBiH:

- ukupno utvrđene količine višaka streljiva i minsko-eksplozivnih sredstava (u daljnjem tekstu: MiMES) u posjedu OSBiH iznose 20.419 tona,
- utvrđena su tri načina rješavanja višaka MiMES-a: prodajom, doniranjem i uništenjem,
- u suradnji s UNDP-om, dosad je uništeno 15.937 tona, od čega delaboracijom 7.066 tona i detonacijom 8.871 tona,
- sukladno odlukama Predsjedništva BiH donirano je:
 - o MUP-u RS-a 276 kom. naoružanja i oko 110.000 kom. različitog streljiva,
 - o FMUP-u 303 kom. naoružanja i oko 400.000 kom. streljiva,
 - o snagama sigurnosti IR Afganistan 60 kom. haubica 122/D30, od čega je 8 kom. isporučeno krajnjem korisniku.

Sadašnje aktivnosti iz ovoga područja usmjerene su na:

- provođenje kampanje o uništavanju visokorizičnog (kasetnog) streljiva,
- unapređenje kapaciteta za uništavanje Remontnom zavodu za uništavanje i održavanje u Doboju (instaliranje novih tehnoloških procesa u suradnji s UNDP-om).

Pokretanje izrade Pregleda obrane BiH i Plana modernizacije OSBiH planirano je s ciljem: sveobuhvatne analize trenutačnog stanja u obrambenom sektoru BiH, definiranja potrebnih sposobnosti OSBiH u skladu s procijenjenim prijetnjama i rizicima, misijom i zadacima OSBiH, definiranja osnova vizije i dugoročnog plana razvoja OSBiH, omogućavanja daljnjeg procesa euro-atlanskih integracija (NATO i EU).

Ministar Cikotić naglasio je da će u idućem razdoblju MOBiH nastaviti težišno se angažirati na realizaciji primarnih ciljeva iz područja obrane, što naročito podrazumijeva razvoj i unapređenje sustava obrane i priuštivih OSBiH pod civilnim zapovjedništvom i parlamentarnim nadzorom, kao i snaga sposobnih:

- izvršavati zakonom utvrđene zadatke;
- stvarati pretpostavke za uključivanje u NATO, EU i druge europske i euro-atlantske integracijske tijekove i strukture;
- pružati vojnu pomoć i surađivati s civilnim tijelima;
- aktivno doprinositi kolektivnoj sigurnosti sudjelovanjem u NATO-vim i UN-ovim vođenim operacijama potpore miru te
- ispunjavati međunarodno preuzete obveze BiH iz područja obrane.

Kada su u pitanju aktivnosti usmjerene k postizanju spremnosti obrambenih institucija BiH za obranu države, izdvojio je prioritetne obveze, planirane zadatke, rješavanje statusa nepokretne imovine, kao i reformske aktivnosti.

Za prioritete je naveo: smanjenje prosječne dobne strukture u OSBiH, a osobito vojničkog sastava, što podrazumijeva prijam i obuku prije svega vojnika, a onda dočasnika i časnika, predaju viška lokacija civilnim vlastima, rješavanje višaka naoružanja, streljiva, minsko-eksplozivnih sredstava (MES) i drugih sredstava.

Nadalje je istaknuo poteškoće u radu MOBiH poput: ograničenog proračuna za obranu s razmjerno malim udjelom sredstava za razvojne projekte, sporih i dugotrajnih procedura donošenja i usklađivanja zakonskih propisa na razini BiH i entiteta, neujednačenih zakonskih rješenja na razini entiteta i kantona iz područja MIO i zdravstvenog i socijalnog osiguranja, nedovoljnu podršku rješavanju problema tranzicije osoblja u MOBiH i OSBiH (zbrinjavanje prekobrojnog i otpuštenog osoblja), neriješenog pitanja neperspektivne nepokretne vojne imovine, sporosti u rješavanju višaka naoružanja i streljiva, kao i dugotrajnosti procesa ugovaranja za nabavu roba i usluga, što uzrokuje teškoće u izvršenju proračuna za obranu.

Zajednički stožer OSBiH

General-pukovnik Miladin Miložić u svojoj se prezentaciji osvrnuo na: sadašnje zadatke OSBiH te izazove i zadatke u idućem razdoblju, naročito ističući:

- sudjelovanje u operacijama kolektivne sigurnosti,
- sudjelovanje u operacijama potpore miru,
- samoobranu, uključujući i borbu protiv terorizma;
- pružanje vojne obrane Bosni i Hercegovini i njezinim državljanima u slučaju napada;
- pomoć civilnim tijelima u reagiranju na prirodne i druge katastrofe i nesreće,
- protuminsko djelovanje u BiH i
- ispunjenje međunarodnih obveza BiH.

Kada su u pitanju izazovi, osvrnuo se na rješavanje viška ostale pokretne imovine, rješavanje višaka naoružanja i MiMES-a i rješavanje pitanja neperspektivnih lokacija.

Zadaci u idućem razdoblju, prema riječima generala Miložića, određeni su kroz proširenje sudjelovanja u operaciji ISAF, a naročito:

- upućivanje dočasnika u Regionalno zapovjedništvo Sjever;
- upućivanje instruktora;
- ispunjenje obveza iz PARP-a¹ i IPP-a²;
- nastavak sudjelovanja u UN-ovoj misiji u Demokratskoj Republici Kongo;
- primjena i razvijanje kapaciteta i koncepta operativnih sposobnosti;
- rješavanje višaka pokretne i nepokretne imovine;
- obuka i prijam vojnika u profesionalnu vojnu službu i
- ispunjavanje međunarodnih obveza.

Dušanka Majkić, predsjedateljica ZP-a, nakon izlaganja ministra Cikotića i generala Miložića iznijela je prijedlog za poboljšanje suradnje MOBiH i PSBiH odnosno ZP-a tako što bi se u idućem razdoblju, u partnerskim odnosima i na redovitim sastancima ZP-a i MOBiH mjesečno rješavali jedan po jedan problem kroz šest prioriteta:

1. **formirati materijalno-financijsko računovodstvo u OSBiH**, budući da od 2005. godine do danas ono još nije formirano u OSBiH. Na razini Zajedničkog stožera postoji paravojna formacija pod nazivom „Privremeni knjigovodstveni centar OSBiH“;
2. **obaviti popis oružja, streljiva i MES-a u svim skladištima** te utvrditi što se u njima doista nalazi;
3. **ponovno provesti analizu perspektivne vojne imovine**, jer primjeri govore da u tom području posao nije dobro obavljen. Perspektivnom imovinom proglašen je veliki broj kamiona koji su neuporabljivi (njihovo održavanje nije racionalno). Pitanje je zašto su se te stavke našle na popisu perspektivne imovine. Također, na popisu perspektivne imovine nalaze se radionice za različite vrste remonta, a OSBiH nema formacijska mjesta za remontne radionice. Osim toga, iz područja medicine perspektivnom vojnom imovinom proglašeni su stacionari za liječenje, stomatološke i oftalmološke ambulante, iako takva mjesta formacijom nisu predviđena;
4. **regulirati procedure rješavanja višaka oružja, streljiva i MES-a** – kada je u pitanju prodaja, kazala je kako ne treba i dalje postojati iluzija da će MOBiH nešto prodavati, jer za to nema zakonske mogućnosti. Kada je pak u pitanju doniranje, navela je da je ono završeno. Naposljetku, kada je u pitanju uništavanje višaka, istaknula je da nekoliko sigurnosnih agencija radi na ovim poslovima i sigurno je da će za određene poslove po ovom pitanju za razdoblje 2006.-2009. doći i do sudskog epiloga. Nije dobro što se stalno događa „afera na aferu“, što pokazuje da je proces

¹ PARP – Partnerski akcijski plan;

² IPP – Individualni partnerski program;

uništenja MiMES-a provoden mimo svake kontrole u MOBiH. Umjesto da se uništava višak naoružanja, ono završava na tržištima zemalja za koje postoji embargo UN-a, kao i u rukama određenih kriminalnih skupina. Istaknula je da je 2010. godine u Zenici organizirana radionica posvećena ovom pitanju, na kojoj je ZP dao svoj puni doprinos, a dogodilo se da procedure nisu završene i nije osigurana transparentnost tog procesa. U vezi s konstatacijom o nestanku 11,5 tona eksploziva, navela je da proces u vezi s tim još nije završen, jer bi se u tom slučaju trebalo isknjižiti 520 tona streljiva i MES-a iz skladišta. Ipak, to se sada ne može učiniti, jer nema odvage sekundarnih sirovina, a sve to dovodi do nepoštivanja računovodstvenih propisa;

5. **regulirati postupke javnih nabava – nepoštivanje Zakona o javnim nabavama** zahtjeva hitnu izradu pravilnika kojim će se regulirati javne nabave;

6. **razmotriti problematiku osoblja:**

6.1. **Promaknuće časnika** je postupak koji karakterizira nezadovoljstvo, netransparentnost, nepotizam i rušenje kredibiliteta OSBiH. Navela je slučaj Dušana Gavrića, koji je bio prvorangirani za promaknuće u čin brigadira. Načelnik Zajedničkog stožera revidirao je rang-listu te je, umjesto Gavrića, za promaknuće predložio Sinišu Ostojića, koji uopće nije razmatran za promaknuće. Brigadir Gavrić se žalio te je naredbom ministra obrane promaknut u čin brigadira, ali iz “osvete”, zato što je pokušao zaštititi svoje interese, prekomandiran je. Inače, doživio je 16 prekomandi. U Izvješću parlamentarnog vojnog povjerenika BiH za 2010. godinu spominje se sastanak čelnih ljudi Ministarstva obrane BiH s Dušanom Gavrićem u Uredu ministra obrane BiH, o čemu je sastavljen zapisnik koji se skriva od javnosti. Izjavila je kako očekuje da će ZP imati priliku upoznati se s nalazima iz toga izvješća i da će doći u vlasništvo ovih zapisnika kako bi se vidjelo što se događalo Dušanu Gavriću.

6.2. **Promaknuće vojnika u čin dočasnika.** I ovaj postupak karakterizira netransparentnost, nezakonitost, nepoštivanje postojećih procedura i nepotizam. Navela je primjer supruge jednoga generala koja je, kao civilna osoba, radila u računovodstvu. Promaknuta je u čin dočasnika tehničke službe, a sin tog istog generala je vojnik po ugovoru i izvjesno je da će i on biti promaknut u dočasnički čin.

6.3. **Prestanak službe profesionalnih vojnih osoba u Oružanim snagama** – kazala je da u velikome broju slučajeva kriterij za otpust (članak 101. Zakona u službi u Oružanim snagama BiH) nije ispoštovan. Nije primijenjeno načelo jednakih mogućnosti. Taj je slučaj naveden u Izvješću parlamentarnog vojnog povjerenika BiH za 2010. godinu. U pitanju je isti članak 101. stavak 3. Zakona o službi u Oružanim snagama BiH kojim se precizira da će Ministarstvo obrane jednom godišnje informirati Parlamentarnu skupštinu BiH o imenima i prezimenima, nacionalnoj pripadnosti i broju vojnika, dočasnika i časnika te o razlozima za produljenje trajanja službe u OSBiH i nakon godina života predviđenih u stavku (1) toč. a), b) i c) ovoga članka.

6.4. **Povrede ljudskih prava u Oružanim snagama** - navela je dva primjera: prvi je slučaj pukovnika Predraga Paninčića i bojnika Duška Mrđe, a drugi je slučaj bojnice dr. Jelisavete Kockar. U vezi s prvim slučajem u kojem se govori o

remontu helikoptera MI-8 i MI-17 u Ukrajini, za koje je plaćeno oko 10 milijuna KM iz proračuna MOBiH, i izazvalo veliku aferu u bh. javnosti, MOBiH nije smatrao potrebnim provjeriti navode supervizora i tehničke inspekcije o uočenim nedostacima, već su zbog objavljenog objektivnog teksta Paninčić i Mrđa kažnjeni umanjnjem plaće. I pored toga što je potvrđen nalaz istražnog tima vojne policije, koji je potvrdilo i Tužiteljstvo BiH, o tome da ne postoje dokazi o njihovoj krivnji, oni su kažnjeni. Nitko u MOBiH nije postavio pitanje odgovornosti za propuste u vezi s remontom helikoptera, njihovom neispravnosti i opasnosti od pada na naseljeno mjesto I dr.. I za to MOBiH mora provesti istragu i u ovom slučaju informirati ZP o tome što je povodom toga učinjeno. U vezi s mobingom prema bojnici dr. Jelisaveti Kockar, koji je izložio zapovjednik Zrakoplovne brigade, potrebno je poduzeti sve potrebne mjere radi okončanja i ovoga slučaja.

Marina Pendeš, zamjenica ministra obrane BiH, pokušala je odgovoriti na izlaganje Dušanke Majkić, navodeći da je MOBiH spreman biti domaćinom ZP-u i po svim ovim pitanjima pripremiti odgovore.

Šefik Džaferović rekao je da ovaj skup predstavlja rezultat rada ZP-a u posljednjih šest godina. Zatražio je da se utvrde pitanja i na temelju toga vidi kako stoje stvari u obrambenom sektoru te da ministar odgovori na njih, kako bi se počeli baviti i drugim važnim pitanjima u BiH.

Selmo Cikotić, ministar obrane BiH, također je u nastavku rasprave, dajući odgovore na pitanja kojih se ticala rasprava, rekao kako je dobro upriličiti zajednički radni sastanak ZP-a i MOBiH na kojem bi bila razmotrena sva otvorena pitanja. Ocijenio je dobrom ovu razmjenu informacija i zaključio da bi se ovaj sastanak trebao održati u MOBiH.

Borislav Bojić rekao je da se preko ovoga ne treba olako prelaziti već treba donijeti Zakon kojim bi se omogućilo vođenje parlamentarne istrage o ovim pitanjima. Veliki je broj otvorenih pitanja. ZP treba provesti parlamentarnu istragu, a MOBiH i Zajednički stožer OSBiH trebaju odgovoriti na postavljena pitanja.

Staša Košarac kazao je da je jasno pokazana želja ZP-a za iduće razdoblje, te da su utvrđena pitanja za MOBiH. Potencirano je šest pitanja na koja treba obratiti pozornost, pri čemu MOBiH nije nijekao ni jedno od ovih pitanja. ZP će u idućem razdoblju pokušati naći što bolje rješenje kada je u pitanju njihovo rješavanje.

Krunoslav Vrdoljak suglasio se s činjenicom da u svim istragama o pojedinačnim navodima treba doći do samoga kraja.

Dušanka Majkić je, zaključujući raspravu u ovome dijelu, kazala da ovo treba biti primjerom kako se treba raditi s drugim institucijama. ZP će vrlo brzo u idućem razdoblju definirati probleme. Odgovarajući na izlaganje Borislava Bojića, rekla je da nije ni željela olako prijeći preko svih ovih problema, istaknuvši da je potrošila jako puno vremena da dođe

do svih ovih informacija. ZP ne može čekati da se krene provoditi zakon kojim će ovome povjerenstvu biti omogućena parlamentarna istraga već treba odmah početi raditi na rješavanju ovih pitanja i svaki uspjeh na tom putu bit će zajednički.

Ministarstvo sigurnosti BiH

Mijo Krešić, zamjenik ministra, u uvodnom je dijelu naglasio nadležnosti, ljudske resurse te Strateški plan Ministarstva sigurnosti BiH za razdoblje 2011.-2013. koji ima, uz ostalo, utvrđena tri cilja:

- Strateški cilj 1. - Stvoriti pretpostavke kojima se osigurava bolja koordinacija ključnih institucija i uloga Ministarstva sigurnosti u sigurnosnom sektoru;
- Strateški cilj 2. - Unaprijediti efektivnost, učinkovitost i profesionalizam u Ministarstvu sigurnosti BiH i
- Strateški cilj 3. - Ispuniti obveze koje proizlaze iz procesa pridruživanja euro-atlantskim integracijama.

O aktivnim projektima u Ministarstvu sigurnosti BiH posebno je istaknuo:

- izmjene i dopune Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu;
- izradu Strategije iz područja imigracije i azila i Akcijskog plana (2012.-2015.);
- izradu novog Programa obuke iz područja imigracije i azila (2012.-2015.);
- primjenu Protokola o suradnji i osiguranju prikladnog i sigurnog smještaja i zbrinjavanja stranaca žrtava trgovine ljudima u BiH;
- primjenu Protokola o suradnji s IOM-om³ u provođenju programa zaštite žrtava trgovine ljudima i njihovom dobrovoljnom povratku u zemlje podrijetla ili zemlje boravka;
- provedbu Memoranduma o razumijevanju s IOM-om o pomoći pri dobrovoljnom povratku neregularnih migranata (tzv. AVR program);
- provedbu Sporazuma o readmisiji osoba s EU-om i drugih sporazuma o readmisiji u dijelu prihvata državljana BiH;
- rad na projektu *Podrška sustavu za upravljanje imigracijama u BiH*, u suradnji s IOM-om i Švicarskom agencijom za razvoj i suradnju (SDC)
- tehničku podršku radu Koordinacijskog tijela za nadzor nad provedbom Strategije iz područja migracije i azila i Akcijskog plana za razdoblje 2008.-2011.

Kada je u pitanju pogranična sigurnost, za prioritete je naglasio:

- uspostavu Zajedničkog centra za analizu rizika (jedinstveni centar u svijetu u čiji su rad uključene sve granične službe);
- koordinaciju aktivnosti na ispunjavanju uvjeta iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima iz područja sigurnosti granica;

³ IOM – Međunarodna organizacija za migracije

- potpisivanje Ugovora između Vijeća ministara BiH i Vlade Crne Gore o graničnim prijelazima za međunarodni promet i pogranični promet;
- reviziju ugovora između BiH i Republike Hrvatske koji se odnose na granične prijelaze;
- provedbu *twining* projekta *Podrška provedbi Strategije i Akcijskog plana JUG*.

Govoreći o budućim aktivnostima sektora za zaštitu i spašavanje, posebno je naglasio sljedeće:

- uspostavu sustava jedinstvenog europskog broja 112 na teritoriju BiH;
- pokretanje inicijative za nabavu letjelica za gašenje požara na otvorenom prostoru;
- formiranje specijalizirane mješovite jedinice zaštite i spašavanja na razini BiH, prema standardima UN-a i NATO-a;
- opremanje Operativno-koordinacijskog centra BiH;
- izradu metodologije za izradu planova, te izradu planova za zaštitu i spašavanje;
- organizaciju seminara *Pravni aspekti upravljanja u izvanrednim situacijama za JI Europu*, u suorganizaciji sa Stožerom NATO-a u Sarajevu i NATO-om u Napulju (2.-4. 11. 2011.).

Govoreći o budućim planovima sektora za informatiku i telekomunikacijske sustave, rekao je da je naročito potrebno:

- poboljšati i proširiti elektronički sustav razmjene podataka;
- surađivati s međunarodnim tijelima u donošenju i primjeni različitih sigurnosnih standarda,
- proširiti i poboljšati sustav TETRA i policijsku mrežu SPIN;
- raditi na unaprjeđenju sustava ISM uvođenjem biometrijskih viza i biometrijskih kartica za strance.

Ministar Krešić naglasio je zadatke poput: obveze BiH u pogledu europskih integracija, IPAP-a, Europskog partnerstva i Mape puta za liberalizaciju viznog režima.

Državna agencija za istrage i zaštitu – SIPA

Mirko Lujčić, ravnatelj SIPA-e, u uvodu je naglasio da će govoriti o prioritetnim i realnim zadacima i obvezama. U funkciji poboljšanja unutarnjeg ustrojstva i učinkovitosti postupanja Agencije, prioritetno je poboljšati rješenja navedena u sljedećim zakonima:

- Zakonu o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu;
- Zakonu o policijskim službenicima BiH;
- Zakonu o državnoj službi u institucijama BiH;
- Zakonu o zaštiti tajnih podataka, zakonu o proračunu institucija BiH i
- Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

Nužno je poboljšati rješenja u vezi s:

- opisom osnovnih nadležnosti Agencije (članak 3. Zakona);
- osnovama strukture Agencije (čl. 4. i 11. Zakona);
- opisom nadležnosti osnovnih organizacijskih jedinica (čl. 12.-20. Zakona) i
- suradnjom s drugim tijelima BiH (čl. 21. i 22. Zakona).

Prema riječima ravnatelja Lujića, kada je u pitanju dogradnja Zakona o policijskim službenicima BiH, potrebno je poboljšati rješenja u vezi s:

- temeljnim obvezama policijskih službenika (Nespojivost - članak 38. Zakona);
- načinima pristupanja policijskom tijelu (članak 42. Zakona);
- privremenim eksternim premještanjem (članak 65. Zakona);
- ocjenjivanjem i rezultatima rada policijskih službenika (čl. 80.-82. Zakona);
- suspenzijom policijskih službenika (članak 112. Zakona);
- zapošljavanjem u prijelaznom razdoblju (članak 123. Zakona).

Nadalje je potrebno predvidjeti rješenja za zakonom predviđenu prečicu za zapošljavanje stručnjaka ili državnih službenika iznimno rijetkih specijalnosti, te rješenja da Agencija za jedan broj poslova u vezi s tajnim/prikrivenim operacijama i posebnim istražnim radnjama zahtijeva ili provodi posebne sigurnosne provjere.

Također je potrebno predvidjeti fleksibilnija rješenja koja će omogućiti Agenciji izgradnju kapaciteta (osobito smještajnih, ali i kapitalnog opremanja) sukladno strateškim opredjeljenjem Agencije, a u okviru raspoloživih proračunskih sredstava.

Zaključio je da zakonske propise i dokumente koji čine okvir za izradu Programa rada SIPA-e za 2011. godinu, kao i postignutu razinu organizacijske ustrojenosti, kadrovske popunjenosti, materijalno-tehničke opremljenosti i rezultate rada njenih organizacijskih jedinica u 2010. godini, definiraju sljedeći strateški ciljevi:

1. ojačati kriminalističko-istražne kapacitete kao odgovor na pojavne oblike kriminala iz nadležnosti Agencije,
2. unaprijediti kriminalističko-obavještajnu djelatnost Agencije,
3. razviti organizacijske kapacitete Agencije da strateški odgovara sigurnosnim izazovima,
4. uspostaviti primjeren potencijal u ljudskim resursima koji osigurava da Agencija održava optimalnu razinu kadrovskih kapaciteta.
5. povećati podršku, suradnju i razmjenu informacija s kantonalnim, entitetskim, državnim i međunarodnim partnerima te
6. poboljšati imidž Agencije u javnosti.

Granična policija BiH

Vinko Dumančić, ravnatelj Granične policije BiH (u daljnjem tekstu: GPBiH), u svome se izlaganju, sukladno zahtjevima članova ZP-a, posebno osvrnuo na Strategijske ciljeve GPBiH

u razdoblju 2010.-2014., na probleme otkrivanja korupcije u redovima GPBiH, kao i na probleme koje je potrebno rješavati u idućem razdoblju.

Ravnatelj Dumančić naglasio je da predstavnici GPBiH trenutačno sudjeluju u aktivnostima vezanim uz izmjene i dopune sljedećih zakonskih akata:

- Zakona o policijskim službenicima BiH,
- Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu,
- Zakona o prebivalištu i boravištu državljana BiH i
- Zakona o graničnoj kontroli.

Nužne su promjene ovih zakona jer je praksa pokazala mogućnost nalaženja boljih rješenja.

Strategijom Granične policije (2010.-2014.) utvrđeno je pet ključnih prioriteta koji će omogućiti GPBiH da ispuni svoju misiju i viziju:

- povećati sposobnosti GPBiH da spriječi i smanji prekogranični kriminalitet i ilegalne migracije;
- poboljšati ugled GPBiH u zajednici kroz prihvaćanje, poštivanje i podršku;
- unaprijediti usvajanje i provedbu schengenske pravne stečevine u GPBiH;
- kontinuirano unapređivati razmjenu informacija, koordinaciju i suradnju sa svim partnerskim agencijama i
- unaprijediti rukovodne i upravljačke kapacitete GPBiH za upravljanje promjenama.

Ravnatelj Dumančić posebno je naglasio problem s Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu GPBiH, koji Vijeće ministara BiH tek treba odobriti. Na to se čeka više od godinu dana i ta činjenica predstavlja veliki problem u radu GPBiH, kao i nezainteresiranost Uprave za neizravno oporezivanje BiH, koja neposredno gospodari infrastrukturom GPBiH, da riješi pitanja od vitalnog interesa za GPBiH.

Služba za poslove sa strancima BiH

Dragan Mektić, ravnatelj Službe, tijekom prezentacije posebno je istaknuo: rezultate operativnog djelovanja, nove migracijske trendove i probleme, planove i migracijske izazove za budućnost.

Posebno su prisutni:

- problemi u vezi s dugotrajnim boravkom osoba koje su prijetnja javnom redu i nacionalnoj sigurnosti u Imigracijskom centru (iz razloga ulaganja priziva kod Europskog suda za ljudska prava u Strasbourgu i Odboru za ljudska prava UN-a), čime onemogućavaju Službu da poduzme bilo kakve daljnje mjere prisilnog udaljenja do okončanja postupka povodom priziva;
- problemi u vezi s opstrukcijom zemalja (Irak, Alžir, Tunis, Egipat, Maroko) za državljane koji se nalaze u postupku deportacije da daju suglasnost BiH za prihvrat tih osoba, čime se otežavaju i te aktivnosti i

- problemi u vezi s postupcima utvrđivanja identiteta osoba koje dolaze iz ratnih područja, nemaju nikakve identifikacijske isprave, mijenjaju iskaze i sl. (Afganistan, Palestina, Alžir, Pakistan, Irak) istaknuti su kao posebni migracijski problemi u radu Službe za poslove sa strancima.

Sektor za zaštitu tajnih podataka Ministarstva sigurnosti BiH

Munib Isaković predstavio je rad Sektora u cilju informiranja članova ZP-a o koracima kojima se uređuje zaštita tajnih podataka te o elementima sigurnosnog sporazuma i međunarodne suradnje, kao i o problemima u primjeni zakona o zaštiti tajnih podataka i izazovima koji se javljaju u radu Sektora.

Probleme u primjeni Zakona o zaštiti tajnih podataka posebice karakterizira nedovršena reforma sigurnosnog sektora, kao i neusklađenost zakonskih i podzakonskih propisa. Kao prioritete Sektora, ocijenio je potrebu provedbe Zakona o zaštiti tajnih podataka na cijelom teritoriju BiH, te izmjene zakonskih propisa iz područja zaštite tajnih podataka radi usklađivanja s europskim standardima.

Nakon ovih izlaganja obavljena je rasprava.

Dušanka Majkić naglasila je da nema opravdanja za nedolazak ministra Sadika Ahmetovića na radionicu. Govoreći o dijelu prezentacije u kojem je zamjenik ministra kazao da Ministarstvo nema operativnu nadležnost te da ono koordinira među agencijama u njegovom sasatvu, postavila je upit što je to zapravo ova koordinacija, te koji su problem riješile agencije uz pomoć Ministarstva? Ocijenila je da se zajednički kolegiji ministra i ravnatelja agencija ne održavaju, što govori da Ministarstvom upravlja skupina ljudi odana ministru. Zaključila je kako je očito da u sastavu Ministarstva ima prevelik broj ljudi. Naglasila je potrebnim provesti brojne nedovršene projekte u Ministarstvu sigurnosti, pri čemu je posebno bitno učiniti sve da se uravnoteži nacionalni sastav, te učini sve da se ne preklapaju aktivnosti Ministarstva i policijskih agencija u njegovom sastavu. Metodologija izrade informacija o stanju sigurnosti u BiH, koja je puko zbrajanje podataka i brojki koje dostavljaju entitetski i kantonalni MUP-ovi, same po sebi ne znače ništa. Svoje je izlaganje zaključila konstatacijom da je Ministarstvo sigurnosti loš primjer komunikacije s PSBiH i nadležnim ZP-om, a sam ministar neredovito se odaziva na pozive ZP-a za nazočenje sjednicama i radionicama, te svjesno izbjegava odgovore na brojna pitanja iz njegove nadležnosti.

Šefik Džaferović rekao je da su kompetencije obrane i sigurnosti podijeljene između više tijela vlasti u BiH. Posebno je potencirao pitanje postupanja države s privremeno oduzetim predmetima i robama sumnjivog sadržaja, koje uslijed nedostatka zakonskih rješenja propadaju, a čija tržišna vrijednost zna biti iznimno visoka. Te se robe ne tiču političkih pitanja već svakodnevne prakse po pitanju postupanja s njima. Navodeći hitnost rješavanja ovoga pitanja, istaknuo je da to ne podrazumijeva oduzimanje nadležnosti od bilo kojeg tijela na bilo kojoj razini vlasti.

Mehmed Bradarić problematizirao je činjenicu što je u Izvješću o radu Vijeća ministara BiH definirano da je Ministarstvo sigurnosti BiH postiglo najslabiji rezultat, te realiziralo manje od 50% programskih zadataka. U vezi s tim, potrebno je definirati što je to potrebno učiniti, te obavljanjem posjeta ZP-a institucijama sigurnosti doći do odgovora na pojedina pitanja. Kazao je kako se BiH, po podacima *Transparency international*, nalazi na 91. mjestu po stupnju korupcije, te u vezi s tim pitao je li počela s radom Agencija za borbu protiv korupcije? Naposljetku je zamolio za potvrdu istinitosti tvrdnje da je pomoćnik ministra za borbu protiv terorizma, organiziranog kriminala i zlouporabe droga Vjekoslav Vuković, koji je pred sudom u Rijeci terećen za nezakonitu trgovinu naoružanjem, vraćen na svoje radno mjesto na kojem je radio i prije pokretanja sudskog postupka protiv njega.

Staša Košarac rekao je da je ovoj radionici trebao biti nazočan ministar, budući da on nema isto mišljenje kao i njegov zamjenik, koji je predstavio rad Ministarstva. Podsjetio je da mnogi zakonski projekti Ministarstva sigurnosti nisu prošli u PSBiH jer nije bilo političke suglasnosti. Ono što je navedeno u prezentaciji Ministarstva jest ublažavanje činjeničnog stanja, a ZP nema pravo ublažavati činjenice. Posebno je potencirao problem kaznenih djela ratnih zločina, navodeći da je SIPA to trebala bolje regulirati, cijeneći da se ZP treba odrediti prema saslušanju svjedoka jer to predstavlja veliki problem za BiH i sve njezine građane. Zaključio je da osnovni problem u radu GPBiH svakako predstavlja Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu, te da BiH ima evidentnih problema i u radu Obavještajno-sigurnosne agencije, čiji predstavnici nisu na ovoj radionici. Sva pitanja potrebno je rješavati na slijedećim sjednicama ZP-a.

Nermina Zaimović-Uzunović kazala je kako bi bilo dobro da svi članovi ZP-a među sobom dijele informacije do kojih dolaze. U svim izvješćima o radu sigurnosnih agencija konstatirani su zajednički problemi koje je potrebno riješiti, a oni se odnose na nedovršeni zakonodavni okvir. U vezi s tim je sugerirala institucijama da, sukladno propisanim procedurama, upućuju u parlamentarnu proceduru izmjene zakonskih akata i delegiraju rješenja pojedinih pitanja. Svi dokumenti trebaju biti usklađeni s europskim standardima. Zaključila je da Ministarstvo sigurnosti BiH nije iskazalo ni malu dozu samokritike na svoj dosadašnji rad.

Mijo Krešić, zamjenik ministra sigurnosti BiH, pokušavajući da odgovori na brojna pitanja, naglasio je da Ministarstvo sigurnosti nema operativnu nadležnost nad agencijama u njegovom sastavu i ima dosta neslaganja i različitih pogleda na stanje u Ministarstvu u odnosu na ministra Ahmetovića. Obrazložio je i da je nacionalna struktura rukovodnih službenika takva da njome s pravom mnogi nisu zadovoljni. Predložio je u što kraćem roku usuglasiti popis zakona koje treba pripremiti i predložiti u proceduru. To je jedini put za rješavanje nagomilanih i rješivih problema ako Ministarstvo iskoristi resurse koje ima.

Mirko Lujić, ravnatelj SIPA-e, odgovarajući na postavljeno mu pitanje u raspravi, kazao je da SIPA prilikom predlaganja zakonskih rješenja svjesno ide ka ZP-u upućivanjem zakonskih prijedloga u redoviti postupak, koji zna biti iznimno dugačak. Podržao je inicijativu Šefika Džaferovića u vezi s osnivanjem posebnoga tijela za privremeno oduzimanje imovine stečene kaznenim djelima.

20. rujna 2011.

Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH

Himo Selimović, ravnatelj Agencije, u uvodnom je dijelu upoznao sudionike radionice s uspostavom i početkom rada Agencije, njezinim strategijskim ciljevima, prioritetnim ciljevima i sadašnjim stanjem u Agenciji.

Kazao je da je komunikacijom, koordinacijom i suradnjom sa svim partnerima u zemlji i inozemstvu planirano kontinuirano povećavati doprinos sigurnosti i kvaliteti života građana Bosne i Hercegovine, regije i šire.

Prioritetni ciljevi Direkcije su:

- osigurati trajni smještaj Direkcije;
- jačati kapacitete (osoblje, oprema itd.);
- instalirati središnji server za elektroničku razmjenu podataka između policijskih tijela i tužiteljstava,
- potpisati Memorandum o suradnji, pružanju međusobne pomoći i koordinaciji poslova iz područja obavještavanja i zaštite VIP osoba i objekata,
- provesti *twining* projekt,
- kontinuirano podržavati redovito održavanje sastanaka Koordinacije ravnatelja policijskih agencija za provedbu zakona u BiH i glavnog tužitelja Tužiteljstva BiH.

Ravnatelj Selimović i njegov zamjenik Mile Jurić iznijeli su i niz drugih problema, pri čemu je posebno bitno trajno riješiti smještaj, status policijskih službenika, označavanje policajaca te pripremiti prijedloge zakonskih i podzakonskih akata kojima Direkciji treba omogućiti da radi misijom predviđene poslove.

Agencija za policijsku potporu BiH

Rahmija Hodžić, ravnatelj Agencije, predstavio je rad Agencije i istaknuo da je u Strateškom planu Agencije za razdoblje 2011-2013. predviđeno provođenje dva strateška programa: *Strateško upravljanje i administracija* i *Pružanje potpore policijskim strukturama BiH*.

Strateški ciljevi su, prema riječima ravnatelja Hodžića, potpuna uspostava operativnih kapaciteta Agencije, kontinuirana komunikacija i suradnja s drugim policijskim tijelima, novi programi i usluge u skladu s potrebama korisnika.

Formirana je i radna skupina za izradu akata o standardiziranoj opremi za policijska tijela Bosne i Hercegovine, u kojoj sudjeluju predstavnici svih policijskih tijela BiH i Ministarstva sigurnosti BiH.

Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova

Branko Vukoja, ravnatelj Agencije, predstavio je strategiju razvoja i postignuti kapacitet za preuzimanje svih zakonom utvrđenih nadležnosti.

Provode se svi oblici obuke i godišnje se školuje oko 750 polaznika, i to: 250 polaznika – temeljna policijska obuka I. i II. razine i 500 polaznika - svi oblici specijalističke obuke.

Ravnatelj Vukoja istaknuo je da je na razini države potrebno donijeti potrebne zakonske i podzakonske akte kao što su:

- Zakon o detektivskim i zaštitarskim agencijama,
- Pravilnik o certificiranju pripadnika detektivskih agencija,
- Pravilnik o certificiranju pripadnika agencija za zaštitu osoba i imovine,
- ostale podzakonske akte kojima se preciznije regulira navedena materija.

Izgradnja objekata za trajni smještaj, suradnja s visokoškolskim institucijama, suradnja s akademijama u inozemstvu, interaktivna suradnja sa sigurnosno-institucionalnim okvirom BiH jesu prioriteti Agencije, kao i provođenje svih oblika obuke i školovanja oko 750 polaznika godišnje po zahtjevima specijalističke obuke.

Agencija za forenzična ispitivanja i vještačenja Bosne i Hercegovine

Ljiljana Trišić, ravnateljica Agencije, u svojoj je prezentaciji istaknula zakonske nadležnosti Agencije, organizacijsku strukturu i smještajne kapacitete.

Posebno je istaknula problem s laboratorijom za DNK analizu, za što se čeka realizacija zaključka Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Naime, laboratorijska oprema, koju je Bosni i Hercegovini donirala Europska komisija, privremeno je smještena u prostor Federalnog MUP-a. Tom je donacijom predviđeno da se oprema za DNK analize, kada Agencija za forenzična ispitivanja i vještačenja BiH bude pripremila radne uvjete, bude prebačena na njezinu sadašnju lokaciju. Zastupnički dom PSBiH svojim je zaključkom obvezao Ministarstvo sigurnosti BiH da postupi po ugovoru koji je tada potpisan s donatorom.

Ravnateljica Trišić osvrnula se i na problem opremanja i stavljanja u funkciju laboratorija za provođenje zakonom propisanih nadležnosti, plansko kadrovsko projektiranje, transparentan izbor stručnog kadra i predviđenu sigurnosnu provjeru zaposlenika, dosljedno poštivanje međunarodno usvojenih standarda, s naglaskom na stručnost, odgovornost, pravovremenost i

nepristranost u obavljanju ovih veoma složenih i značajnih poslova te razvijanje suradnje sa sličnim institucijama u BiH, regiji i šire.

Duška Majkić je, u dijelu predviđenom za raspravu, inzistirala da otvoreno pitanje za Ministarstvo sigurnosti BiH koje se tiče opreme laboratorija za DNK analizu, koju je 2006. godine donirala Europska komisija i koja je po Memorandumu o razumijevanju privremeno smještena u Kriminalističko-tehničkom centru FMUP-a, treba što prije riješiti. Ministarstvo sigurnosti BiH još se nije izjasnilo o sudbini ove opreme u smislu trajnog raspolaganja i korištenja, te je u vezi s tim inzistirala da se na sljedeću sjednicu ZP-a pozove ministar sigurnosti Sadik Ahmetović kako bi objasnio zašto se ne provodi zaključak Zastupničkog doma PSBiH.

Nermina Zaimović-Uzunović zaključila je kako je zajedničko za sve agencije da proces rada u njima nije završen.

Šefik Džaferović rekao je da se ovdje radi o institucijama koje tek stasavaju u svome radu. Kako bi se jasnije sagledali problemi u radu ovih agencija, kazao je da svaka od tih institucija treba za ZP izraditi zasebnu informaciju o problemima u njima, kako bi se na sjednicama Povjerenstva rješavao problem po problem u vezi s tim. Svaka od njih ima punu podršku ZP-a i PSBiH koji će inzistirati na zakonitosti u njihovom radu. Podsjetio je da je ranije postojao problem u provedbi zakona temeljem kojega su te agencije osnovane, te naglasio da u budućnosti ne smije biti ovih zastoja. Zaključio je kako i on spada među one članove ZP-a koji žele da sve ove agencije profunkcioniraju u svom punom kapacitetu.

Staša Košarac također je tražio informaciju o provođenju zaključaka PSBiH o laboratoriju za DNK analizu, navodeći da nitko nema pravo dovoditi u pitanje međunarodni kredibilitet BiH i donatorima slati različite poruke, te ne poštivati zaključak Zastupničkog doma PSBiH. Dodao je da od ovog postupka ne može biti amnestirana ni Vlada FBiH, u čijem se sastavu i nalazi FMUP, te da je nedopustivo i ovakvo ponašanje ministra sigurnosti BiH kada je u pitanju oprema za DNK analizu.

Borislav Bojić kazao je da Agencija treba raditi u skladu sa zakonom, a ZP treba raditi na način da se provede parlamentarna istraga u vezi sa zaključkom PSBiH, cijeneći da Parlament ne treba ni donositi zaključke ukoliko se oni neće poštovati.

Mehmed Bradarić također je osudio ponašanje ministra sigurnosti BiH jer nije nazočan ovoj radionici, cijeneći da je ZP time ostao uskraćen za veliki broj odgovora, no želi vjerovati da on danas nije namjerno izbivao. Zaključio je da ZP u idućem razdoblju treba održati sastanke s ravnateljima policijskih agencija, kako bi se krenulo s rješavanjem svih navedenih problema.

Mijo Krešić, zamjenik ministra sigurnosti BiH, kazao je da u ovome dijelu on odgovara u svoje ime, a ne u ime ministra. Potvrdio je da je opremu za DNK analizu Ministarstvu sigurnosti donirala Europska komisija, te da je prema tome Ministarstvo i vlasnik navedene opreme. U vezi s tim je rekao da bi ta oprema trebala biti vraćena i stavljena na raspolaganje Agenciji za forenzična ispitivanja i vještačenja, zaključivši da o ovom problemu, u cilju

njegovog konačnog rješavanja, treba više razgovarati. Kao poseban problem naveo je činjenicu što je usvajanjem zakonskog seta, kojim su osnovane Direkcija za koordinaciju i tri nove agencije, otvoren prostor za zapošljavanje čak 1.000 novih službenika, postavljajući pitanje ima li za toliki broj ljudi zaista posla u ovim institucijama.

Ljiljana Trišić kazala je da nevraćanje ove opreme u vlasništvo Agencije konkretno znači blokadu rada Agencije u ovom segmentu. Zakonom je jasno definirana nadležnost Agencije u vezi s forenzičkim ispitivanjima, koja podrazumjevaju i DNK analizu, što nije slučaj ni s jednim MUP-om na nižim razinama vlasti u BiH. Naglasila je da je objektivna alternativa, ukoliko u dogledno vrijeme ne bude stavljena na raspolaganje Agenciji, ovakvu opremu za potrebe Agencije što prije nabaviti kroz program javnih investicija BiH za razdoblje 2011.-2013. godine.

Dodala je da Agencija raspisuje natječaj za svako pojedinačno radno mjesto, istaknuvši da Agencija neće preuzimati ničije kadrove, budući da se za poslove u Agenciji zahtijeva iznimno visok stupanj stručnosti kandidata. U prilog tome je navela činjenicu da je natječaj za popunu radnog mjesta grafologa prošao tek iz trećeg puta kada se javio kandidat koji je ispunio uvjete koje je od njega zahtijevalo povjerenstvo sastavljeno od najvećih stručnjaka na polju forenzike u BiH.

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (MVTEOBiH)

Dragiša Mekić, pomoćnik ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (u daljnjem tekstu: MVTEO), u svome se izlaganju posebno osvrnuo na Informaciju o izdanim dozvolama za promet oružja, vojne opreme i proizvoda dvojne namjene te Informaciju o realiziranim dozvolama za promet oružja, vojne opreme i proizvoda dvojne namjene, koju Ministarstvo godišnje dostavlja Parlamentarnoj skupštini BiH i nadležnom povjerenstvu.

Naglasio je da MVTEOBiH svoje obveze ispunjava redovito i u skladu sa zakonom te da ničim ne treba dovoditi u pitanje podatke koje dostavlja ZP-u.

Naglasio je i to da su procedure o izdanim i realiziranim dozvolama potpuno transparentne i da su izvješća MVTEOBiH ogleđna, pravovremena i potpuno transparentna za regiju.

Dušanka Majkić je po završetku ove prezentacije, u raspravi, naglasila da objašnjenja Dragiše Mekića nisu prihvatljiva i da MVTEOBiH u svojim izvješćima za ZP ne može koristiti šifre i kratice za opremu koja se može daleko jednostavnije objasniti i klasificirati. Nedopustive su bilo kakve afere s izvozom naoružanja i vojne opreme i izdavanjem dozvola za izvoz. Naglasila je da nepotpuna izvješća očito koriste nekome u ovoj državi i MVTEOBiH, tražeći da se zna tko je kupac robe koja se izvozi iz BiH. Tražila je i objašnjenja u vezi s tim zašto ne radi *Tracker* sustav, koji ima smisao samo ako su predviđeni subjekti uključeni u dostavu podataka koji time proces čine transparentnim i potpuno zakonitim.

Izrazila je i nezadovoljstvo činjenicom što su međunarodne organizacije u BiH morale reagirati umjesto institucija BiH kada je u pitanju izvoz naoružanja i vojne opreme na područja za koja se morao poštivati UN-ov embargo na uvoz.

U raspravi su sudjelovali: Viktor von Wilcken, Nermina Zaimović-Uzunović, Šefik Džaferović i Staša Košarac, koji je tražio od Dragiše Mekića da korektno razgovara i prihvati istaknute argumente kako bi se znalo pravo stanje i istina o uvozu i izvozu naoružanja i vojne opreme. Naglasio je da su dodatni podaci nužni i onaj tko to podržava, bori se samo za istinu.

Povjerenstvo za deminiranje u BiH

Mustafa Pašalić, predsjedatelj Povjerenstva, predstavio je zakonski okvir za rad Povjerenstva, pri čemu je posebno izdvojio Strukturu deminiranja u Bosni i Hercegovini.

Pošto su prvi puta od formiranja članovi Povjerenstva nazočili sastanku i bilo kojoj od aktivnosti ZP-a, podsjetio je na zadatke koje treba i koje će izvršavati. Povjerenstvo za deminiranje u novom je sazivu počelo s radom u listopadu 2010. godine, izdvojivši zatečeno stanje za koje je, između ostaloga, najbitnije istaknuti sljedeće kvalifikacije:

- nije bilo primopredaje između prethodnog i novoimenovanog saziva Povjerenstva;
- menadžment BHMAC-a je bez ograničenja mandata;
- veliki broj pritužbi na proces deminiranja od samih sudionika i pritužbe na zakonitost i pristranost tijekom deminiranja;
- pritužbe na rad ITF-a u smislu dodjele ugovora;
- preuzete ingerencije i nadležnosti Povjerenstva od strane Ministarstva vanjskih poslova, odnosno službenika navedenog ministarstva,
- revizorsko izvješće s rezervom za 2010. godinu BHMAC-u,
- zakon koji je u pojedinim dijelovima nedjelotvoran i nefunkcionalan,
- smanjenje donatorskih novčanih sredstava;
- loša komunikacija između različitih interesnih strana kada su u pitanju protuminske akcije.

Izrazio je spremnost Povjerenstva za deminiranje za prihvaćanje obveza i potpuno izvršavanje svojih zadataka i misije. U tom smislu je objasnio da će Povjerenstvo poduzeti otklanjanje sljedećih nedostataka:

- u idućem će razdoblju pokušati posjetiti što više diplomatskih predstavništava i uz Izvješće o zaostalom kasetnom streljivu u BiH, koje je sastavila organizacija NPA (Norveška narodna pomoć), osigurati donatore za deminiranje u BiH, uz konstataciju da bi bilo najučinkovitije organizirati donatorsku konferenciju;
- tražiti odobrenje sudjelovanja na međunarodnim konferencijama i pokušati vratiti kredibilitet koji je narušen nesudjelovanjem Povjerenstva i odustajanjem donatora od deminiranja u BiH;

- međunarodne obaveze koje je BiH preuzela dovedene su u pitanje i moglo bi doći do problema kada su u pitanju međunarodni status, euro-atlantske integracije i pozicija koju ima BiH u pojedinim tijelima UN-a.

Centar za uklanjanje mina u BiH – BHMACH

Dušan Gavran, ravnatelj BHMACH-a, predstavio je: trenutno stanje u protuminskom djelovanju u BiH, aktivnosti Centra za uklanjanje mina u BiH, kapacitete za protuminsko djelovanje u BiH, plan protuminskog djelovanja u 2012. godini, objavljene tendere u 2011. godini – ITF Slovenija, Strategiju protuminskog djelovanja za razdoblje 2009.-2019., rješavanje zakonskog okvira protuminskog djelovanja (u daljnjem tekstu: PMD) - domaće i međunarodne obaveze. Upozorio je da postojeći zakon te njegove izmjene i dopune, kao i prijedlog novoga zakona, treba vratiti predlagatelju i u njega ugraditi stavke vezane uz kasetno streljivo i uništavanje NUS-a, nedostatak financijskih sredstava za PMD, nedovoljno izdvajanje na državnoj razini i umanjena donatorska ulaganja.

Predložio je da se sva sredstva za deminiranje izdvajaju putem jedinstvenog računa u BiH, a dio novca od velikih investicija u BiH izdvaja za PMD, kao i da će tražiti bržu prilagodbu vladinih institucija (BHMACH, Oružane snage, Civilna zaštita) novonastaloj situaciji, tj. prilagodbu zahtjevima fondova EU za PMD.

Iznio je i svoje viđenje odnosa s povjereničkim fondom za deminiranje - ITF Slovenija, pri čemu je posebno inzistirao na tome da je potrebno znati da memorandum između BiH i Slovenije nije potpisan za 2009., 2010. i 2011. godinu. Izrazio je i neslaganje s tvrdnjom ITF-a Slovenija da su u razdoblju 1998.-2010. godine u BiH utrošili 158.574.210,43 američkih dolara, od kojih je očišćeno 29.110.445 m² i tehnički izviđeno 30.751.384 m², što ne odgovara podacima u bazi podataka BHMACH-a

Ravnatelj Gavran tražio je što hitnije razjašnjenje po pitanju stavova ITF-a.

U raspravi je izraženo nepodijeljeno mišljenje da se Povjerenstvo za deminiranje treba što hitnije uključiti u sagledavanje tijeka protuminskih akcija i o tome podnijeti izvješće Vijeću ministara BiH i ZP-u, s ciljem rješavanja problema u skladu sa zakonom i strateškim opredjeljenjem u tom vrlo važnom području za građane BiH.

Misija OEES-a u BiH

Šejla Bektašević, pravica u Odjelu za sigurnosnu suradnju Misije OEES-a u BiH, sukladno zaključcima ZP-a da je potrebno što prije početi s pripremom prijedloga zakonskog rješenja o parlamentarnom nadzoru nad sektorom obrane i sigurnosti, prezentirala je jedan od mogućih pristupa u pripremi i izradi njegovog prijedloga.

ZAVRŠNI DIO

Dušanka Majkić, predsjedateljica Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH, zaključila je rad radionice uz konstataciju da su u potpunosti ostvareni postavljeni ciljevi za njeno održavanje, te da će Zajedničko povjerenstvo na jednom od sljedećih sastanaka predložiti zaključke kojima će definirati obveze svih subjekata i institucija u sektoru sigurnosti na otklanjanju slabosti i problema što su bili predmetom rasprave tijekom održavanja dvodnevne radionice.

Posebno se zahvalila Misiji OEES-a u BiH, Stožeru NATO-a u Sarajevu i USAID-u – Program jačanja parlamenta koji su podržali održavanje radionice.

PRIJEDLOG ZAKLJUČAKA

U cilju otklanjanja slabosti u radu ministarstava, institucija i agencija iz sektora obrane i sigurnosti, Zajedničko povjerenstvo je na svojoj 6. sjednici, održanoj 18. 10. 2011., usvojilo sljedeće **zaključke**:

1. **Obvezuju se Ministarstvo obrane BiH i Zajednički stožer Oružanih snaga BiH** da u roku od 30 dana Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost BiH dostave podatke o trenutnom stanju i ispunjenju obveza po sektorima, problemima koje treba rješavati te rokovima za ispunjenje obveza kroz jasno definiran **AKCIJSKI PLAN** u kojem su određeni nositelji, rokovi i odgovorne osobe. Posebno su obvezni dostaviti podatke o sljedećem:
 - a. **stanju materijalno-financijskog računovodstva u OSBiH;**
 - b. **planu i rokovima obavljanja popisa oružja, streljiva i MES-a u svim skladištima OSBiH;**
 - c. **rezultatima provođenja ponovne analize perspektivne vojne imovine;**
 - d. **ispunjenju postupaka javnih nabava izradom pravilnika kojim će se konačno utvrditi ovi postupci;**
 - e. **informaciju o stanju osoblja, s podacima o stanju:**
 - promaknuća časnika,
 - promaknuća vojnika u čin dočasnika, s podacima o prijavljenim pojavama nepravilnosti, nezakonitosti i nepotizma,
 - prestanku službe profesionalnih vojnih osoba u Oružanim snagama BiH. Dostaviti podatke precizirane člankom 101. stavak 3. Zakona o službi u Oružanim snagama BiH, kojim se obvezuje MOBiH da jednom godišnje informira PSBiH o imenima i prezimenima, nacionalnoj pripadnosti i broju vojnika, dočasnika i časnika te o razlozima za produljenje trajanja službe

- u OSBiH i nakon godina života predviđenih u stavku (1), toč. a), b) i c) ovoga članka,
- ljudskih prava u Oružanim snagama BiH;
 - f. **informaciju s potrebnom dokumentacijom o remontu helikoptera MI-8 i MI-17, te nabavi uniformi za pripadnike OSBiH;**
 - g. **informaciju o trenutnom statusu izrade dokumenta Pregled obrane;**
 - h. **informaciju o dinamici predaje neperspektivnih lokacija civilnim vlastima, rješavanju višaka naoružanja, streljiva, minsko-eksplozivnih sredstava (MiMES) i drugih sredstava;**
 - i. **informirati Zajedničko povjerenstvo o stupnju realizacije zadataka utvrđenih godišnjim planom rada Ministarstva obrane i Zajedničkog stožera Oružanih snaga BiH za 2011. godinu (zaključno s 30. rujnom), razlozima neispunjenja obveza te prijedlozima i nositeljima njihovog otklanjanja;**
 - j. **izraditi prijedloge potrebnih dopuna zakonskih i podzakonskih akata kojima će se rad MOBiH i Zajedničkog stožera OSBiH učiniti učinkovitijim i operativnijim.**

Nakon dostave materijala obvezuju se Ministarstvo obrane BiH i Zajednički stožer da ponude termine za posjet članova Zajedničkog povjerenstva tijekom kojeg bi, u nazočnosti najodgovornijih rukovodećih službenika i časnika po sektorima, bili prezentirani akcijski plan, nositelji i odgovorne osobe za njegovu realizaciju.

Ministarstvo obrane BiH i Zajednički stožer OSBiH imaju najveću odgovornost za izvršenje ovih zaključaka.

2. **Obvezuje se Ministarstvo sigurnosti BiH da u roku od 15 dana Zajedničkom povjerenstvu za obranu i sigurnost BiH dostavi podatke o: trenutnom stanju i ispunjenju obveza po sektorima, problemima koje treba rješavati te rokovima ispunjenja obveza kroz jasno definiran akcijski program u kojem su određeni nositelji, rokovi i odgovorne osobe. Posebno su obvezni dostaviti podatke o sljedećem:**
 - a. **tijeku realizacije Strateškog plana Ministarstva sigurnosti BiH za razdoblje 2011. - 2013. godina po utvrđenim ciljevima;**
 - b. **stanju i stupnju realizacije definiranih obveza po sektorima, s jasno utvrđenim problemima, mogućim prijedlozima rješenja i nositeljima u izvršenju zadataka;**
 - c. **definirati sigurnosne izazove u BiH i strategiju za njihovo rješavanje;**
 - d. **stanju osoblja s preciznim podacima o rukovodećim državnim službenicima, nacionalnoj strukturi i prijedlozima kojima se treba otkloniti postojeća neravnoteža;**

- e. održanim sastancima ministra, zamjenika ministra i tajnika s ravnateljima sigurnosnih agencija za 2010. i 2011. godinu, s tematikom i listom nazočnih osoba;
- f. razlozima neprovođenja zaključaka Zastupničkog doma PSBiH o DNK laboratoriji od svibnja 2010. godine.

Nakon dostave materijala obvezuje se Ministarstvo sigurnosti BiH da ponudi termine za posjet članova Zajedničkog povjerenstva tijekom kojeg bi, u nazočnosti najodgovornijih rukovodećih službenika i ravnatelja policijskih agencija iz sastava Ministarstva, prezentirali stanje, odgovore i akcijski program za otklanjanje slabosti te bili određeni nositelji i odgovorne osobe za njegovu realizaciju.

Obvezuje se Ministarstvo sigurnosti BiH da predoči koncept realizacije ovoga zaključka.

3. Obvezuje se **Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA)** da redovitom procedurom dostavi prijedloge za poboljšanja zakona koji bi omogućili efikasniji rad ove sigurnosne agencije.

Obvezuje se ravnatelj SIPA-e da u roku od 30 dana informira Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost BiH o poduzetim aktivnostima, nakon čega će Zajedničko povjerenstvo posjetiti Agenciju s ciljem sagledavanja stanja i definiranja prioriteta u daljnjem jačanju Agencije i njezine ukupne učinkovitosti.

4. **Ravnatelj Granične policije BiH**, s ciljem pronalaženja mogućnosti za bolja rješenja rada GPBiH, obavezan je pripremiti i u proceduru prosljediti izmjene i dopune zakonskih akta koji će rad granične policije učiniti još efikasnijim.

Strategijom Granične policije BiH (2010.-2014.) utvrđeno je pet ključnih ciljeva/prioriteta koji će omogućiti GPBiH da ispuni svoju misiju i viziju te je potrebno postići definirane ciljeve, o čemu treba dva puta godišnje informirati Zajedničko povjerenstvo koje će se kroz terenske posjete regionalnim uredima i druge oblike rada s GPBiH uvjeriti u realizaciju postavljenih ciljeva.

5. Obvezuju se **ravnatelj i zamjenici ravnatelja Direkcije za koordinaciju policijskih tijela** da realiziraju postavljene prioritetne ciljeve Direkcije:
 - a. osigurati trajni smještaj Direkcije;
 - b. ojačati kapacitete (osoblje, oprema itd.);
 - c. instalirati središnji server za elektroničku razmjenu podataka između policijskih tijela i tužiteljstava;
 - d. potpisati Memoranduma o suradnji, pružanju međusobne pomoći i koordinaciji poslova iz poslova obavještavanja i zaštite VIP osoba i objekata;
 - e. provesti *twining* projekt;

- f. kontinuirano podržavati redovito održavanje sastanaka Koordinacije ravnatelja policijskih agencija za provedbu zakona u BiH i glavnog tužitelja Tužiteljstva BiH.

Zajedničko povjerenstvo će, sukladno Orijentacijskom radnom planu za 2011. godinu, posjetiti Direkciju i steći uvid u realizaciju postavljenih ciljeva te zajedno s menadžmentom definirati moguće daljnje aktivnosti i pomoć u rješavanju sadašnjih problema.

6. Obvezuje se **ravnateljica Agencije za forenzična ispitivanja i vještačenja BiH** da informira Zajedničko povjerenstvo o realizaciji zaključaka PSBiH o statusu laboratorija za DNK analizu te da poduzme daljnje mjere na poboljšanju koordinacije i suradnje s policijskim agencijama, s ciljem korištenja raspoloživih kapaciteta.
7. Obvezuju se **Agencija za policijsku potporu BiH i Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova BiH** da nastave s ispunjavanjem postavljenih ciljeva. Potrebno je da koriste postojeće kapacitete, da izrade pregled postojećih zakonskih i podzakonskih rješenja, njihovu stvarnu valjanost u praksi te moguće dopune koje bi njihov rad učinile učinkovitijim. Potrebno je unaprijediti koordinaciju s policijskim agencijama i učiniti sve da se pokaže opravdanost u provedbi definiranih misija agencija. Zajedničko povjerenstvo će, sukladno Orijentacijskom radnom planu, posjetiti navedene agencije i detaljnije se upoznati sa stanjem u njima.
8. Obvezuje se **Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (MVTEOBiH)** da Zajedničkom povjerenstvu dostavi potrebne podatke o izdanim i realiziranim dozvolama za izvoz i uvoz naoružanja i vojne opreme za 2009. i 2010. godinu, stanjem *Tracker* sustava i njegovom korištenju u svrhu za koju je namijenjen. Potrebno je da u roku od 30 dana dostave prijedlog zakonskih rješenja koji će procedure i rad MVTEOBiH učiniti učinkovitim, transparentnim i u zakonskim okvirima kredibilnim subjektom u ovome području. Zajedničko povjerenstvo će posjetiti MVTEOBiH i upoznati se sa radom *Tracker* sustava i načinom izdavanja dozvola.
9. Obvezuje se **Povjerenstvo za deminiranje u BiH** da u roku od 30 dana, preko Ministarstva civilnih poslova BiH, uputi u parlamentarnu proceduru Prijedlog zakona o protuminskim akcijama u BiH. Potrebno je organizirati sastanak s ravnateljem i rukovodstvom BHMACE-a na kojem će se, do usvajanja novog zakonskog rješenja, izraditi prijedlog akcijskog plana za otklanjanje trenutačnih problema u funkcioniranju BHMACE-a. Potrebno je popisati imovinu i opremu za deminiranje, sagledati stanje osoblja, aktivnosti ITF-a i njegove odnose s BHMACE-om, sagledati stanje na radilištima te provođenje strategije deminiranja u praksi.

Obvezuje se Povjerenstvo za deminiranje BiH da, kada pripremi radni tematski sastanak s rukovodstvom BHMAC-a, pozove i članove Zajedničkog povjerenstva da budu nazočni tome skupu, s obzirom na aktivnosti ZP-a do kraja 2011. godine, te da uz puni angažman realizira obveze prezentirane na radionici.

Ponuđeni termin sastanak potrebno je usuglasiti s Uredom tajnika Zajedničkog povjerenstva.

Predsjedateljica
Zajedničkog povjerenstva
Duška Majkić

Dostavljeno:

- naslovu,
- a/a